

naš tednik

LETO XXXI. — Številka 32 9. avgusta 1979 Cena 4.— šil. (5 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Prepir med kanclerjem Kreiskim in Androschem spet poravnana

● Diference med zveznim kanclerjem Kreiskyjem in finančnim ministrom Androschem, ki so nastale zaradi privatnega poslovanja Androscha, so poravnane. To je pred kratkim v nekem telefonskem intervjuju izjavil kancler. Odkar je firma „Consultatio“ predana zaupnikom, ni več problemov in vsa odprta vprašanja so pojasnjena. Več pa Androsch res ni mogel več storiti, je dejal Kreisky.

Pri srečanju na Mallorci te dni sta se Androsch in Kreisky pogovarjala o politiki SPÖ v prihodnjem letu. Diskutirala sta, katere problemske točke iz vladne izjave se bodo rešile, kakšen naj bi bil bidžet in katere spremembe bo predlagala komisija za davčne refor-

me. Predlogi, ki so v vladni izjavi, se tičejo predvsem strukturne politike za drugo leto. Tukaj je važna v prvi vrsti pomoč za industrijo žlahtne kovine in papirja. Nujna je tudi intenzivacija gradnje cest na Zgornještajerskem industrijskem področju in na Koroškem.

K morebitnim razpravam z vodenimi politikami SPÖ je Kreisky menil, da se trudi, da ne bi nastale kake diference. On se zanima samo zato, da bo v času svojega poslovanja vladal mir v partiji. Samo kako dolgo bo še ta mir, ko pa se že slišijo glasovi iz stranke, ki se potegujejo za predsedništvo partije. Saj je pred kratkim izjavil dunajski župan Gratz, da je mesto predsednika SPÖ funkcija, za katero bi se rad potegoval.

Na Koroškem prepovedana — pri OZN pa dobrodošli gost

Narodni svet je organiziral veliko akcijo proti nekulturnemu ravnanju mestne občine Velikovec napram koroškim Slovencem, o kateri je NT poročal že prejšnji teden. Akcija z letaki in plakati, katere je izdal NSKS, zajame vso Avstrijo. Prav tako je napisal NSKS odprto pismo zveznemu kanclerju Kreiskyju, v katerem zahteva takojšnjo ukinitve diskriminacije koroških Slovencev. Natančnejše poročilo o akciji in celotno vsebino odprtega pisma bomo objavili v prihodnji številki.

Samostojno na deželnozborske volitve!

Koroška enotna lista (KEL) bo nastopila tudi pri jesenskih deželnozborskih volitvah na Koroškem. S svojo prisotnostjo bo izpričala, da z glasovi socialistične večine v deželi sklenjeni protimanjšinski zakon še ne zmore izbrisati koroških Slovencev iz političnega življenja dežele.

● Kandidatura Koroške enotne liste (KEL) je izraz življenjske volje koroških Slovencev, da se ne pustijo ukrotiti in zamašiti ust, akoravno tokrat ni izgledov na mandat.

● Kandidatura KEL je nadalje izraz politične volje koroških Slovencev, da si v vseh forumih sami izberemo svoje zastopnike, kajti ne bomo dopustili, da bi večinske stranke — sklicujoč se na „voljo ljudstva“ — prevzele zastopstvo manjšine.

● Kandidatura KEL je končno tudi demokratična zahteva in potreba. Čim boljši uspeh Koroške enotne liste mora biti pri srcu vsem tistim, ki so proti diktatu večine nad manjšino.

● Kandidatura Koroške enotne liste pa je namenjena tudi vsem tistim, ki zagovarjajo tezo, da manjšina ne pridobi od drugih strank ničesar, temveč da si mora vse izboriti sama, z lastno močjo, s strnjnimi lastnimi vrstami. Tudi tistim, ki pravijo, da so koroški Slovenci sami kovači lastne usode in boljše prihodnosti.

● Kandidatura KEL je namenjena tudi vsem tistim, ki se vedno spet izjavljajo proti dvomljivim političnim koalicijam in povezavam: kaj pomaga kandidat-Slovenec na listi večinske stranke, ko pa

strankarski kolega napravi več v škodo manjšini kakor more poslanec-Slovenec koristiti.

● Kandidatura KEL je nadalje alternativa za vse tiste, ki se nečejo podrediti strankarski disciplini strank, ki so sodelovale pri snovanju sedmojuljske zakonodaje in vseh drugih protimanjšinskih zakonov — vključno protimanjšinskega volilnega zakona.

● Kandidatura Slovenca na listi večinske stranke pa ni morda

znak, da so Slovenci enakopravni v večinski stranki, temveč si morajo tisti slovenski kandidati šele pridobiti toliko in toliko dodatnih glasov, s tem podpreti ne le samega sebe, temveč v še večji meri dosedanje protimanjšinsko politiko večinskih strank.

Zaupniki in kandidati KEL bodo tokrat imeli še težje pogoje za delovanje in propagandno aktivnost. Že kandidatura sama terja mnogo več formalnih priprav in novi proti-

manjšinski volilni zakon vsebuje dodatne ovire. Tako je treba v vsakem od štirih volilnih okrožij, v katerih želimo kandidirati, zbrati 100 podpisov. Pa ne le zbrati: podpise je treba potrditi na občini ali pred notarjem. Naselitveno območje koroških Slovencev je pri tej ureditvi (levi krogi govorijo radi o politiki „deli in vladaj“) razdeljeno na vsa štiri volilna okrožja. Upanja na mandat so na ta način prav tako razčetrjena.

V prizadevanju za čim več demokratičnega sodelovanja manjšin in drugih manjšinskih skupin je Koroška po zaslugi SPÖ padla daleč nazaj. Na nas vseh bo, da prekinemo molk tistih, ki ne črhnejo nobene besede navzlic tej protimanjšinski zakonodaji. Sprva so nam odvzeli oziroma zmanjšali dvojezične napise, sedaj so nam prikrajšali za možnost neodvisnega zastopstva v deželnem zboru. Katera pravica bo padla kot naslednja?

Kabelska tv tehnični napredek?

Pogodba je slovesno sklenjena: mesto Celovec — zanj župan Gugenberger — in tovarna Philips — zanj generalni direktor Koning — sta na celovškem magistratu v ponedeljek podpisala načelno pogodbo o udeležbi mesta Celovec pri družbi za gradnjo in obratovanje kabelske televizije „Telekabel“. S tem bo tudi Celovec udeležen nadaljnjega „napredka“.

Vendar vsa zadeva posebej napredna ni; še posebej, če upoštevamo okoliščine nastanka te pogodbe. V Celovcu stoji v žrelski cesti ena od podružnic holandskega multinacionalnega koncerna Philips. Akoravno v elektroindustriji še precej časa ni moč govoriti o prenasitenosti trga (cene sicer res propadajo), so se naenkrat pojavile govorice, da bi to filijalo zaprli. To se je zgodilo slučajno v tisti dobi, potem ko je Dunaj prišel do svoje kabel-tv-družbe (prav tako Philips) in so nato na vrsti tudi druge deželne prestolnice in vsa večja mesta. Kakorkoli že so tekla pogačanja: povezava obeh projektov je bila tudi poluradno nadvse očitna. Celovec „sme“ obdržati tovarno elementov Philips, holandski koncern pa bo tisti, ki bo zaslužil pri polaganju kablov za televizijo. Kupčija je preveč očitna; kajti v Celovcu ne izdelujejo ničesar, kar bi direktno potrebovali pri gradnji omrežja za kabelsko televizijo. Grožnja o ukinitvi tovarne je — izgovorjeno ali ne — vsekakor visela v zraku.

Tudi deželni glavar Wagner je povedal, da bodo sedaj sledile tako imenovane „informacijske“ konference z župani in da bodo občine morale (!) druga za drugo pristopiti eni od obeh družb (druga je Siemens za zahodni del Koroške). Vsaka od teh družb bo polagala žice po posameznih vaseh, do vasi pa bo poskrbela za brezžično povezavo pošta. Glede programske družbe je dejal Wagner, da se bo ustanovila deželna družba, ki bo v sodelovanju z ostalimi deželnimi družbami poskrbela za alternativne programe.

Tako daleč tehnična stran. Polaganje kablov v zemljo ima za sedaj le dve — dvomljivi — prednosti: prvič naj bi bila kvaliteta sprejema boljša in možnost sprejema dodatnih inozemskih programov — slednji se morajo sprejemati istočasno in nekrajsano. Dvomljivost te prednosti: čez nekaj dni ali tednov sprejemamo na avstrijskih ekranih tudi iste nemške oddaje — akoravno je v programih ORF-a ponovitev več kot dovolj. Druga „prednost“ je ohranitev delovnih mest. Vendar je taka zaposlitvena terapija nadvse draga zadeva — in tehnično zastarela.

In ravno tukaj leži ena največjih goljufij zadnjih let: Še preden bo Koroška dobila ogrodje osnovne mreže za kabelsko televizijo, bodo v vesolju frčali prvi večji sateliti, ki bodo zmogli precej večjo kapaciteto programov kakor to zmorojo kabli. Sprejem teh programov

bo možen brezžično s pomočjo parabolne antene v premeru pol metra, torej z manjšo anteno kakor so sedanje hišne antene. Cena takšne parabolne antene bo nižja od stroškov polaganja kablov. Seveda bodo izdelovali te antene tudi multinacionalni elektrokoncerni — isti, ki sedaj vsiljujejo kabelsko televizijo kot najnovejši recept napredka.

Problemi trenutno niso tehnični, temveč pravnega in političnega značaja. Osnovni pravni problem je razdelitev avtorskih honorarjev in višina plačil vsake zasebne družbe raznim avtorskim združenjem — pri nas v Avstriji AKM. Trenutno teče po vsej Evropi nekaj modelnih procesov, pri katerih gre za blazne vsote. Kakorkoli že: kabelska televizija ne bo tako poceni kakor izgleda. Bolj pragmatična je že rešitev oziroma možnost rešitve s pomočjo sate-

litske TV. Tam bo registracija lažja, poleg tega bi lahko vsakemu kupcu parabolne antene odvzeli tudi vsoto za avtorske honorarje oziroma pravice. Političen problem nastaja tudi glede sprejema takih programov v državah varšavskega pakta. V Nemški demokratični republiki (Vzhodni Nemčiji) npr. je še danes precej radijskih (in ne televizijskih) sprejemnikov obešenih na skupinske antene, ki so povezane preko kabla. Poslušanje zahodnih programov je tako mnogokrat onemogočeno.

In koroški Slovenci? Zaenkrat še ni govora o slovenskih oddajah v televiziji, pa tudi radijske oddaje v vsakem oziru vse prej ko zadovoljive. V koroško družbo oziroma družbo za kabelsko televizijo Slovenci sploh niso bili povabljeni, akoravno so sami izrekli pripravljenost sodelovati v njih in tudi nuditi konkretne pogoje. Toda noben odgovor je tudi odgovor...

ÖVP: personalna diskusija se nadaljuje

● Mladi člani komisije 17-ih ljudske stranke želijo zamenjavo predsednikov Wirtschaftsbanda in Bauernbanda. Stajerski deželni poslanec univerzitetni profesor Bernd Schlicher, vodilna osebnost progresivne skupine v komisiji 17-ih, je izjavil v intervjuju z magazinom „profil“: „Ne verjamem, da bi Sallinger, kljub svojim zaslugam — in on je osebnost — še mogel izvrševati ta novi način politike. Spremembe morajo biti tudi v Bauernbund-u.“ Nadalje je menil, da se ljudje, ki so desetletja živeli v nekem določenem duhu, ko je vladala ÖVP, ne morejo kar brez nadaljnjega prilagoditi neki struji v popolnoma novem duhu. Člani komisije 17-ih zato želijo Sallingerjev odstop.

KDZ-samopomoč

KOROŠKA DIJAŠKA ZVEZA se vsem, ki so doslej darovali za KDZ-samopomoč, da bi nakupili svoj lastni avtomobil za ODER LUTKE in ODER MLADJE, prav prisrčno zahvaljuje.

Današnji številki Našega tednika priložimo položnico in Vas prosimo, da darujete po Vaši zmogljivosti na kontu, ki smo ga odprli pri Posojilnici Celovec, št. 3050.

(Glej tudi stran 3.)

Doslej so darovali:

Štefan Messner, Železna Kapla 1000.—, Vinko Zaletel, Vogrče 500.—, Jože Kopeinig, Tinje 500.—, Matej Nagele, Žitara vas 500.—,

župnišče Sveče v Rožu 500.—, Hanzi Ogris, Bilčovs 500.—, prelat Aleš Zechner, Celovec 500.—, Pavel Kanauf, Šentjakob v Rožu 100.—, Helena Budin, Smihel 50.—, N. N. 72.—, Uršula Piskernik, Železna Kapla 50.—, dvorni svetnik ravnatelj dr. Pavle Zabltnik, Celovec 200.—, dr. Andrej Kajžnik, Plešivec 50.—, Rudolf Safran, Brdo 200.—, Franc Krištof, Šentvid v Podjuni 300.—, Ludvik Jank, Radušje 100.—, župnišče Lipa, 20.—, Avguštin Čebul, Šentlenart 50.—, Hanzi Roblek, Sele 30.—, Anton Kuchling, Velikovec 50.—, Franc Jančar, Slovenji Plajberk 30.—, Janko Lampichler, Šmarjeta v Rožu 100.—, dipl. inž. Franc Kattnig, Celovec 500.—, mag. Hanzi Olip, Šmarjeta v Rožu 1000.—, ravnatelj Štefan Žerdin, Celovec 1000.—, Janez Hutter, Globasnica 500.—, prof. Anton Malle, Celovec 100.—, Stefan Trampusch, Nonča vas 100.—.

Do 58% zasi-gurana delovna mesta

● 58% Avstrijcev je prepričanih, da so delovna mesta zasigurana. To so pokazale številke pred kratkim objavljene ankete, ki jo je napravila zvezna gospodarska zbornica. Spoznati je bil nov trend pri ocenitvi varnosti delovnega mesta. Medtem ko je bilo februarja tega leta 53% prebivalstva še prepričanih, da delovna mesta niso zasigurana, je sedanja anketa pokazala, da je postalo mišljenje bolj optimistično. Anketa je zajela tudi razmerje med nastatkom cen in plač. Tako je 55% delavcev mnenja, da bodo plače zaostale za inflacijo. Na vprašanje, kako se naj sedaj povišajo plače, je bilo 85% zadovoljnih, če bi se plače povišale v istem razmerju kot se cene podražijo. Večina Avstrijcev je mnenja, da bodo za varnost delovnih mest potrebne večje žrtve in omejitve.

Statistika brezposelnih: uradna korektura

● Uprava trga z delovnimi mesti (Arbeitsmarktverwaltung) je sicer pred kratkim objavila nove in precej uspešne številke: julija je bilo v Avstriji samo 34.000 brezposelnih, v odstotkih 1,2%. A samo kratek čas so se sončili v tem uspehu. Že kmalu nato je objavil gospodarski raziskovalni institut: če ne bi v zadnjih letih „korigirali“ statistike brezposelnih, potem bi bilo število brezposelnih najmanj še enkrat tako visoko.

Pot je bila dobro premišljena in tudi zelo uspešna, saj ni nihče o tej olepšavi kaj zvedel. Začelo se je že leta 1962 — tedaj so izključili iz statistike prejemnike pokojninskega prejemnika (Rentenvorschußempfänger) in s tem pomanjšali število brezposelnih kar za 5000 oseb. Konec leta 1967 je bila druga akcija: izključitev 1500 oseb iz statistike, ki so se pustile registrirati pri delovnem uradu samo zaradi tega, da bi si ohranili nevtralne dobe pri pokojninski zavarovalnici. Leta 1973 pa so napravili veliko čistilno akcijo: najprej so izvezli 1000 oseb, ki iščejo delovno mesto, a so bile še v rednem delovnem razmerju in 6000 oseb, ki so zaprosile za predčasno upokojitve zaradi brezposelnosti. Končno pa so izključili še te žene, ki so po karentnem dopustu prejele podporo za brezposelne, ker so se zanimale za delno zaposlitev v bližini stanovanja.

Popravila pa se ni samo statistika brezposelnih, temveč tudi statistika delojemalcev. Tako so vzeli v to statistiko 17.000 vojakov, nadalje 25.000 žen, ki so v karentnem dopustu in 30.000 podjetnikov je lahko svoje žene prijavilo kot nastavljenke v lastnih podjetjih. Tudi osebe, ki obiskujejo izobraževalne tečaje za drug poklic, so vključene v delavno statistiko. Teh oseb je okoli 6000. Raziskovalci gospodarstva so prišli do zanimivega zaključka: če Avstrija ne bi vedno spet „frizirala“ statistike, bi imela dobrih 4,7% brezposelnih in ne uradnih 2,1 procentov.

● Še ena skupina, ki pa v statistiki Wifi-ja ni omenjena: to so tisti mali in tudi že srednji kmetje, ki služijo svoj kruh v

Za televizijske oddaje v slovenščini

Tudi Slovenci v Italiji se morajo boriti za televizijske oddaje v materinščini: deželno tajništvo Slovenske skupnosti je razpravljalo o najnovejšem stanju v okviru deželnega sedeža italijanske radiotelevizije (RAI), pri čemer je z začudenjem in z zaskrbljenostjo vzelo na znanje vest, da je vodstvo radiotelevizijske družbe odredilo, da bodo poizkusne oddaje, ki so že bile svoj čas programirane za letošnji julij in ki bodo dejansko pomenile uvod v televizijske oddaje deželnega televizijskega omrežja, le v italijanskem jeziku. Vodstvo družbe RAI se pri tem izgovarja, češ da za televizijske oddaje v slovenskem jeziku še ni prejelo navodil od osrednjega upravnega sveta v Rimu.

V tej zvezi Slovenska skupnost poudarja, da so bile slovenski narodni manjšini v Italiji zajamčene televizijske oddaje v slovenskem jeziku z zakonom o reformi radiotelevizije iz leta 1975, ne glede na ustanovitev tretjega televizijskega omrežja.

Zato SSK hkrati ostro graja upravni svet družbe RAI, ki se s to problematiko do zdaj sploh še ni ukvarjal. pri čemer tudi slovensko zamejsko javnost opozarja na odgovornost KPI in PSI, ki imata v tem svetu predsednika in kvalificirano predstavništvo, a nista do zdaj ničesar učinkovitega ukrenila, da se vprašanje televizijskih oddaj v slovenskem jeziku premakne z mrtve točke.

SSK poziva slovensko javnost in organizacije, naj odločno nastopijo proti takemu početju in naj glasno zahtevajo izvajanje zakona o reformi radia in televizije, ki med drugim predvideva televizijske oddaje v slovenskem jeziku.

● tovarnah in nato v prostem času obdelujejo domačo grudo. ● Če doseže enotna vrednost (Einheitswert) določeno vsoto — in ta vsota je kmalu dosežena — potem tisti stranskoposelnicni kmet ne dobi brezposelnine, če ga odpustijo, akoravno mora plačevati svoj delež zanj v času, ko je zaposlen kot delojemalec. V kriznih podjetjih je navada, da izbirajo tiste, ki jih odpustijo, tudi po tem merilu, ako ima kdo doma še

● kmetijo. Vendar zemljiška posest danes tudi ni več tisto kar je bila nekdanj. Kajti tak kmet v prostem času navadno več investira v kmetijo kot dobi iz nje. Točneje: kmetijo vzdržuje s plačo kot delojemalec. Zdaj je poleg tega postalo dokončno, a se bo enotna vrednost močno povišala. O povišanju — medtem znižane — meje enotne vrednosti za izplačilo brezposelnine — o tem še ni bilo kaj slišati.

Škocijan: nič slovenščine

● „Vaše v slovenskem jeziku napisane vloge občina Škocijan ob Klopinskem jezeru ne more rešiti, ker ni napisana v uradnem jeziku,“ tako se glasi odgovor škocijanskega župana dr. Holzerja na pismo slovenskega prosvetnega društva „Vinko Poljanec“, ki ga je pred časom društvo prejelo. S tem se število primerov, ko uradna mesta s sklicevanjem na zakon o narodnih skupinah teptajo pravico do uporabe slovenskega jezika, naprej povečuje, medtem ko avstrijska vlada skuša Slovence prepričati, da naj ta zakon priznajo in grejo v ta ko imenovane manjšinske sosvete.

● Občina Škocijan ob Klopinskem jezeru sodi med tiste občine, ki jim zakon o narodnih skupinah kljub razvejani kulturni in politični dejavnosti Slovencev v tej občini (ne nazadnje so tukaj spomladi otvorili enega prvih dvojezičnih otroških vrtcev) odreja značaj dvojezičnosti. Škocijanski župan je po eni strani znan po svoji bližini do nacionalističnih sil, po drugi strani pa prav dobro obvlada slovenščino, saj se je je s pridom posluževal v volilnem

● boju za občinske volitve in je tudi postal župan na socialistični listi.

Medtem se je tudi zvedelo, da avstrijsko notranje ministrstvo raziskuje primer Slovenca, ki so mu na mejnem prehodu Holmec pri Pliberku kljub nasprotnim navodilom preprečili uporabo materinščine in mu celo grozili z aretacijo.

Dvojezičnosti v občini Škocijan ni. Prispevek te občine k enakopravnosti in sporazumevanju pa visi kar že na hodniku obnovljenega občinskega urada: „relief“ z motivi iz abwehrkampfa dvomljive umetniške in siceršnje vrednosti...

Primer Velikovec: močan odmev

● Odmev po vsem avstrijskem časopisju je imelo škandalozno postopanje velikovških mestnih očetov z županom Paulakom na čelu. Vest, da slovenski prireditelj v okrajnem mestu najbolj močnega dvojezičnega okraja ne dobi dvorane za kulturno prireditve, so objavili doma mala vsi dunajski dnevniki: Molčali so doslej tudi župan Paulak in ostali odgovorni za ta zaplankani sklep. Prvi dan tega dogodka celo koroški dnevniki niso prinesli, dan navrh pa vsi razen socialistične Kärntner Tageszeitung. Celo osrednje socialistično glasilo, dunajska Arbeiter Zeitung, je prinesla vest o tem pripetljaju.

● Dejstvo, da je KTZ molčala, ni začudila preveč. Že bolj dejstvo, da je našla molčečega zavznika v slovenskih oddajah ORF-a (odgovoren za poročila: Mirko Bogataj). V čast ORF-a: aktualna služba je v nemških deželnih poročilih poročala.

tednikov komentar - tednikov komentar - tednikov komentar - tednikov kome

FLORIJAN
SABLATSCHAN,
urednik NT:

Pred volilnim bojem

V malo manj kot dveh mesecih — točno: 7. oktobra — bodo na Koroškem deželnozborske volitve. Volilni boj se bo pričel uradno šele zadnji dne avgusta in bo trajal le šest tednov, vendar je pričakovati, da bo snubljenje za glasove volilcev v tem času tem bolj intenzivno. Zaenkrat uradno še prevladuje počitniški mir in se vsa Koroška veseli lepega vremena in tudi drugih okoliščin, ki pripomaga k optimističnim prognozam za tujski promet. Računajo, da bo znašal prirastek okoli štiri odstotkov. In to nekaj pomeni za deželo, ki je v precejšnji meri odvisna od te občutljive panoge gospodarstva.

Vsekakor se stranke sramežljivo bojijo vsake večje volilne izjave. Socialisti, ker so prepričani, da trenutni položaj deluje v njihov prid. Pod hujšim pritiskom je tukaj že ÖVP: Stefan Knafl, ki je zamenjal brezsrčnega Herberta Bacherja, mora doseči vsaj za kanček boljši rezultat kakor „der Macher“, isto velja za novega črnega tajnika. Knafl se je pustil plakirati v poletnih mesecih. Vendar

mu je to prineslo več graje kakor odobravanja, češ vsaj nekaj časa je treba pustiti pri miru letovišcarje. Knafl je takoj reagiral — in še bolj spodrsnil: na plakatih s svojim konterfajem se opravičuje za svojo navzočnost. Svobodnjaki iščejo svojo srečo s posamičnimi izjavami, ki pa niso nujno usklajene. Kolikor bodo te izjave v času intenzivnega volilnega boja usklajene z oktobrskim datumom volitev in tozadevno vsakoletno argumentacijo, bomo videli vsaj v nekaj tednih. Vsekakor se je FPÖ z nemškonalno argumentacijo pri občinskih volitvah — predvsem v primeru Rebrca — krepko uredila v prst — in ga odrezala za precej mandatov.

Nazaj k intenzivnemu volilnemu boju: Socialistična stranka je napovedala, da bo imela v tem času 1900 strankarskih prireditev. Da to številko malo bolje ponazorimo: poprečno bo v svrhu deželnozborskih volitev v vsaki občini 15 prireditev — in to v šestih tednih, torej vsak dan in pol dan po ena. Očitno se socialisti poslužujejo iste taktike kakor pri zadnjih deželnozborskih volitvah 1975: pokazati na učinkovit način, kdo je najmočnejši v deželi. Druge stranke sploh ne bodo utegnile se kakorkoli pomeriti z Wagnerjem in njegovimi.

Akoravno se volilni boj še ni pričel, se pojavljajo vzporedne aktivnosti: urad koroške deželne vlade je bralcem koroških dnevnikov v inseratu naslikal razmere koroškega gospodarstva kot „nadpoprečno dobre“. Reklamni članek izpod peresa deželnega glavarja Wagnerja (s sliko) je pravi sprehod po vseh gospodarskih panogah naše dežele: in vse so dobre in uspešne. Od zaposlitvene statistike (kjer pa ni omenjen delež brezposelnih v deželnem merilu v primerjavi z vseavstrijskim) preko tujskega prometa, industrije, gradbeništva in lesnega gospodarstva. O problemih, predvsem strukturnih problemih, ni govora, kvečjemu malo konkretna namigovanja. Gradbeništvo npr. se povsod sooča z vedno manjšim številom velikih projektov, prirastki bodo vedno težje možni. Trditvi, da vlada na Koroškem polna zaposlenost, že nasprotuje izjava ministra

za socialno skrbstvo Weissenberga, ki v odstotku brezposelnosti, ki vlada na Koroškem, ne vidi več polne zaposlenosti.

Ena sama beseda v tem hvalospesu koroškega gospodarstva pove več kakor vse druge: Wagner piše, da vladajo „najbolj optimalni“ („optimalsten“) pogoji za lepo življenje v tej deželi. Beseda „optimalen“ je sama že superlativ besede „dober“, torej pomeni „najboljši“. Boljšega od najboljšega ni. Po Wagnerju pa pogoji na Koroškem niso le „najboljši“, tudi ne „bolj najboljši“, temveč „najbolj najboljši“.

Ob vseh teh svetlobnih točkah pa se zlepa ne ustavlja več kdo pri manj razveseljivih in navidezno manj perečih temah. Sprememba deželnega volilnega reda in razdelitev dežele v štiri volilna okrožja je sklenjena in ne zdrami širših plasti prebivalstva: preveč abstraktna je ta ureditve, bolj abstraktna kakor svojčas zložitve občin. Da je ta ureditve manjšinam sovražna, je priznal celo deželni glavar Wagner sam. Od socialistov ni pričakovati, da bi se izrekli proti ureditvi, ki je sanje „najbolj optimalna“. ÖVP je sicer nekajkrat imela pomisleke, da taka rešitev ni demokratična in da iztrebi vse manjšine iz politične soodgovornosti in sodelovanja, vendar dejansko ničesar ni ukrenila, da bi zakon preprečila. Da o FPÖ sploh ne govorimo.

Naloga Koroške enotne liste (KEL) v volilnem boju pa bo, da predvsem izpriča svojo prisotnost. Izpriča naj, da so kljub temu v deželi ljudje, ki se ne dajo opisati kar tako. Ne kot glasovalna živina, ne iz statistike, ne iz politične soodgovornosti. Če je v tej deželi še demokracija — izglasovanje v deželnem zboru in prilagajanje črki ustave še ni nujno tudi demokratično dejanje — in če so tukaj še demokrati, ki jim za svoje predstave in razumevanje demokracije ni dovolj ravnati se po večini, potem se moramo obrniti nanje. Enkrat — ali večkrat — smo manjšina mi, drugič spet drugi, in lepega dne imamo optimalno monokulturo.

Dragi rojaki!

Ni še dolgo, odkar smo Vas prosili, da bi KOROŠKI DIJAŠKI ZVEZI in posebno še lutkarjem ter odru pomagali pri financiranju lastnega avtomobila. Nekaj naših dobrotnikov se je naši prošnji že odzvalo — poslali so nam kar lepe vsote in dokazali odprtost za dejavnost lutkarjev in solidarnost v boju za obstoj naše kulture.

Financiranje avtomobila za lutkarje in oder mladje je važen problem KOROŠKE DIJAŠKE ZVEZE. Oba odra nastopata med šolskim letom skoraj tedensko in prinašata slovensko besedo med naše najmlajše. Težko se jim pa godi pri pre-

- močjo avto-stopa ali celo
- peš iti daleč domov. Misli-
- mo, da nas boste razumeli,
- da je financiranje lastnega
- avtomobila važen problem
- in da boste pomagali ta pro-
- blem rešiti.
- Težava pa ne obstaja sa-
- mo v tem, da bi morali naši
- mladinci po predstavi hoditi
- peš domov. Za svoj nastop
- potrebujejo lutkarji gotov ar-
- zenal sredstev, ki je za pred-
- stavo nujno potreben. Lut-
- karji in ODER MLADJE šte-
- jejo k svojim tehničnim
- sredstvom naprave za osvet-
- ljavo in ozvočitev, kar vza-
- me pri prevožnji veliko pro-
- stora — tudi zaradi tega bi

KDZ: avtomobil za večjo mobilnost lutkarjev in odra

vozu, ker KOROŠKA DIJAŠKA ZVEZA nima lastnega prevoznega sredstva. Oder mladje in oder lutke pa ne zahtevata nobenega vstopa, hvaležna sta za prostovoljne prispevke mladih, zato oba odra takorekoč z nastopanjem gmotno ničesar ne profitirata, kar pa tudi ni njihov cilj. Iz tega razloga se obračamo na Vas, da bi nam pomagali, saj s tem pomagata ne le KOROŠKI DIJAŠKI ZVEZI, Vaš prispevek koristi našim mladim in tako vsej slovenski manjšini na Koroškem.

- ODER LUTKE je proslavil že svojo 200. predstavo, ODER
- MLADJE pa je nastopil že čez 50 krat. Predstavljajte si, da so naši dijaki, ki nastopajo kot lutkarji in pri ODRU MLADJE v svojem prostem času, morali včasih s po-

- nujno potrebovali svoj avto-
- mobil. Za nastop so še zelo
- važnega pomena lutke, kuli-
- se in drugo, kar je res mož-
- no transportirati le z avtom
- — tega pa še doslej nimamo
- na razpolago, darujte torej
- za KDZ-kombi, da bodo re-
- šeni problemi ne samo s
- prevožnjo naših zelo požrt-
- valnih dijakov, ki nasto-
- pajo, ampak tudi z tehnično
- napravo, kulisami, utensili-
- jami in lutkami.

Prosimo Vas, da po svojih zmogljivostih prispevate delež na konto, ki smo ga odprli pri Posojilnici Celovec, Kolodvorska cesta 1, številka konta 3050 (KDZ-kombi).

Že vnaprej za Vašo širokogrudnost prav lepa hvala!

KOROŠKA DIJAŠKA ZVEZA

Slovenec - 103 leta, 80 let duhovnik

Te dni je preteklo točno osemdeset let, ko je starosta slovenske duhovščine Jože Demšar prejel mašniško posvečenje. Star je medtem 103 leta...

Slavljenec je bil nenehno povezan s slovenskim narodom. Vsega se je razdaljal v pedagoškem poklicu, na katerega se je temeljito pripravil. Opavil je kar dva doktorata: na dunajski univerzi leta 1906 iz teologije, na ljubljanski univerzi 1926 pa iz pedagogike. Nanj je postal pozoren škof Jeglič, ko je ustanavljal slovensko (prvo!) škofijsko gimnazijo v Šentvidu nad Ljubljano. Profesorja Demšarja srečamo med prvimi predavatelji na tej gimnaziji že od vsega začetka od leta 1905 naprej. Šentviški ustanovi je ostal zvest do 1914, ko je prevzel službo na učiteljski v Ljubljani. Liberalni režim ga je leta 1932 komaj petinpetdesetletnega predčasno upokojil. Postal je upokojenec brez pokoja.

Na uršulinskem učiteljski v Ljubljani je prevzel ravnateljsko mesto, predvsem pa se je žrtvoval za teološko fakulteto, kjer je že leta 1920 predaval pedagogiko. Na tem mestu je ostal do svojega osemnosedesetega leta. Tako je krepko zaslužil častni doktorat, ki mu ga je teološka fakulteta podelila ob svoji petdesetletnici.

Vsa ljubljanska leta preživlja profesor Demšar v šentpetrskem župnišču. Tako se drugim jubilejem

pridružuje tudi obletnica te vrste, saj poteka prav letos petinšestdeset let, odkar se je profesor vselil v to okolje.

Skromen, kot je naš slavljenec vedno bil, je doživljal vrsto jubilejev v popolni tišini. Nihče ni vedel za njegov srebrni, zlati in biserni mašniški jubilej. Šele v zadnjih desetih letih ni mogel več utajiti visokih obletnic. Nanj so postali pozorni verni in neverni Slovenci. Pred desetimi leti je moral privoliti v proslavo 70-letnice mašništva. Tri leta pozneje se je šentpetrska župnija spomnila njegove 95-letni-

ce. Leta 1974 je bila vsa slovenska javnost priča izjemnega dogodka: profesor Demšar je obhajal diamantno mašo. Dve leti nato je bila slovesna proslava njegove stoletnice. Ob stoletnici ga je obiskal tudi Edvard Kardelj, eden njegovih učencev. Tudi lani in letos so se s'ovesno spomnili njegovega rojstnega dne.

- Najstarejši duhovnik na Koro-
- škem Alojzij Vauti, pred krat-
- kim upokojeni župnik v Selah.
- Star je 92 let, v duhovnika pa
- je bil posvečen pred 68 leti, v
- Selah pa biva točno 64 let.

Alojzij Vauti, starosta koroških duhovnikov.

V Indoneziji berejo Petra Handkeja

Handkejev roman „Wunschloses Unglück“ (prevod v slovenščino se glasi „Žalost onkraj sanj“) bo izšel v Indoneziji, v neki koreanski zbirki in jeseni 1980 v Grčiji; natisnila ga bo založba Egnatia-Editions.

Vidne tako za rojenega Korošca Petra Handkeja kot tudi za Residenz-Verlag Salzburg so inozemske licence, ki jih je založba letos prodala:

Handkejeva zadnja (in zanimiva) knjiga „Das Gewicht der Welt“ izide marca 1980 v založbi Editorial Laia v Barceloni ter junija 1981 v angleški založbi Secker and Warburg. Izbrane tekste iz prozne zbirke „Begrüßung des Aufsichtsrates“ trenutno prevajajo v srbohrvaščino in japonščino.

V Pretoriji je v založbi Afrikaans v pripravi antologija sodobnih nemških pisateljev. V antologiji „pride do besede“ tudi Handke.

Da igrajo Handkejevega „Kas-

perja“ in druga dela na celem svetu, ni novica; njegova odrska dela so zastopana v Avstraliji tako kot v Ameriki, v Italiji tako kot v Jugoslaviji... — Handke, avtor, ki mu je ves svet oder, ne glede na to, da je nekoč ozmerjal publi-

ko... letos jeseni pri založbi Suhrkamp. Naslov „Langsame Heimkehr“ vse obljublja!

Ob robu povedano: Handke se preseljuje — iz Pariza se je preselil v Berlin, jeseni pa se bo končno naselil spet v Avstriji, stanoval (in pisateljval) bo v Salzburgu.

Nova knjiga avtorja pa bo izšla

Janko Ferk

STROKOVNA ŠOLA ZA ŽENSKÉ POKLICE ŠOLSKIH SESTER V ŠENTJAKOB V ROŽU

Objava

Vodstvo strokovne šole za ženske poklice v Šentjakobu v Rožu sporoča vsem interesentkam, da bo

jesenski sprejemni izpit v ponedeljek, 10. septembra 1979.

Interesentke, ki so sprejemni izpit pozitivno opravile na kakšni tovrstni nemški strokovni šoli, prestopijo lahko v našo šolo brez sprejemnega izpita.

Možen je še tudi vpis v

enoletno gospodinjstvo šolo.

Prijave so možne pisмено, osebno in po telefonu.

Vodstvo šole

Umrl filozof manjšin Herbert Marcuse

Herbert Marcuse, eden danes najbolj spornih filozofov, je v nedeljo, 29. julija, v Starnbergu pri Münchnu umrl. Bil je 81 let star.

Marcuse je bil mit generacije, ki je ustvarila „Novo levico“, veljal je tudi za očeta študentske revolucije leta 1968.

Marcuse je po rodu Žid iz Berlina; leta 1933, ko je v Nemčiji nastopil svojo službo blazni „slikar“ iz avstrijskega Braunaua, je bil prisiljen emigrirati v Kalifornijo, kjer je živel v lepem La Jolla. — Sedaj pa je bil na svoji zadnji „turneji“ po Evropi; od maja naprej je imel na različnih mestih po Evropi referate o svoji filozofiji.

„Ich behaupte, daß es für unterdrückte und überwältigte Minderheiten ein Naturrecht auf Widerstand gibt, außergesetzliche Mittel anzuwenden, sobald die ge-

setzlichen sich als unzulänglich herausgestellt haben,“ je Herbert Marcuse napisal na strani 12 svoje knjige „Repressive Toleranz“. Gre za „izredno“ pomemben stavek „izrednega“ filozofa. To je na eni strani stavek, ki potrjuje manjšinam (in ne samo etničnim) „Naturrecht auf Widerstand“, na drugi strani pa je to stavek, ki so ga že na vse konce in kraje „desinterpretirali“, tako da je danes že skoraj zgubil „Marcusejevo prvotno intencijo in zamisel“. Jasno je pa, da je Marcuse — kot filozof — pomagal študentskemu gibanju (in še drugim) na noge; na noge, ki

so celo znale tega in onega brati.

Marcuse je filozof, ki se je navdušil za eksistencializem, psihoanalizo Freuda in dela mladega Marxa. Tej svoji usmeritvi in tem svojim prizadevanjem je ostal še pozneje zvest, ko je skušal spraviti na skupni imenovalec filozofijo Marxa, Freuda in Hegla. — „Svoboda je še svoboda, ko je ureničena,“ bi na kratko označil h o t e n j e Marcuseja.

Marcuseja označiti kot očeta terorizma bi bilo tako napačno kakor če bi označili Kafka za očeta ekspresionizma, kajti stavek „O naravni pravici upora“ naj še ni halali za ekstremiste kakršnekoli vrste. Zanimivo in samoumevno je, da je Marcusejeva filozofija žela (in žanje) uspehe le na Zahodu...

**Darujte za
tiskovni sklad!**

Druga številka mednarodne literarne revije „Log“ je izšla

Na Dunaju so v tiskarni Karla Wernerja natisnili drugo številko mednarodne literarne revije „LOG“, ki si je zlasti med mlajšimi pisateljskimi generacijami v Avstriji in tudi drugod po svetu pridobila že mnogo prijateljev in tudi sodelavcev. Tudi v drugi številki revije „LOG“ (št. 2/79) je precej prostora odmerjenega pesništvu. Podoba je, da to že postaja določena tradicija te revije, ki je že v svoji prvi številki opozorila na mnoge pesniške tendence tam od Avstralije in Indije pa do Slovenije in Avstrije. V drugi, novi številki, so natisnjeni primeri pesniškega ustvarjanja v Avstraliji, Združenih državah Amerike (z zanimivimi teksti Edwina Honiga in Clarenca Majorja), Veliki Britaniji (Anthony Rudolf), na Poljskem, Češkoslovaškem, v Tanzaniji ali pa na Švedskem. Revija „LOG“ objavlja daljšo in svojevrstno pesništvo znane švedske pesnice Elisabeth Hermodsson, ki živi v Uppsali in se v svoji pesnitvi „Jutranji veter“ dotika v adekvatnih svobodnih verzih in z učinkovito metaforiko nekaterih nadvse aktualnih problemov, kot so recimo ženska emancipacija, značilnosti ženske duhovnosti, vloga ženske spiritualnosti pri etični obnovi in preureditvi sveta in človeštva. Pesnitev Elisabeth Hermodsson je zanimiva, a tudi problematična iz različnih ozirov, in bi zaslužila posebno pozornost in širšo filozofsko in estetsko analizo. Poleg zelo kompliciranih literarnih oblik odstopa revija „LOG“ v smislu pluralističnega predstavljanja najraznovrstnejših literarnih tokov prostor tudi nad vse arhaičnim pesniškim oblikam, kot so se še ohranile v folklori in v mišljenju človeka s Papue-Nove Gvineje, ki je šele pred nedavnim dobila svojo državno samostojnost. Poleg objav nemške in avstrijske lirike je tudi v rubriki kritike in esejističnih razmišljanj tokrat posvečenih več prispevkov pesniški dejavnosti. Lev Detela razmišlja o nekaterih novejših avstrijskih pesniških zbirkah, Peter Kersche pa predstavlja nemško izdajo pesnitev Slovenca Branka Hofmana, ki je izšla pri založbi Hermansen v Kölnu. Precej prostora je v novem zvez-

ku revije „LOG“, odmerjenega tudi nekaterim novim primerom prozne ustvarjalnosti. Med drugim so objavljeni eksperimenti in novi izrazni načini proznega delovanja v nemškem jeziku, kot so jih prispevali Wolfgang Mayer-König, Martin Neumann, C. M. Fuchs, Milena Merlak, Paul Dreykus ali pa Lev Detela. Novo številko revije „LOG“,

ki jo urejujejo Lev Detela, Peter Kersche in Wolfgang Mayer-König, dopolnjujejo stalne in koristne rubrike „Nemške literarne revije“ in bibliografija novih leposlovnih izdaj. Posamezen izvod zelo lepo in okusno tiskane revije „LOG“ stane 20.— avstrijskih šilingov, oziroma odgovarjajočo protivrednost v drugih valutah.

Večer slovenske pesmi in folklore v Vrbi

Slovensko prosvetno društvo „Drabosnjak“ na Kostanjah je tudi letos priredilo kulturni prispevek za turiste in domačine v slavnostni dvorani v Vrbi. Predsednik Janez Lesjak je uvodoma pozdravil vse navzoče, v prvi vrsti letoviščarje, katerim je bila ta prireditve namenjena. Pozdravil je tudi domače rojake, posebno pa nastopajoče ter slovenskega občinskega odbornika Hermana Mačnika, dr. Franca Gröblacherja in tajnika KKZ Nužejja Tolmajerja. V svojem kratkem nagovoru je predsednik omenil pomen prireditve. Letoviščarji spoznajo na ta način slovensko koroško kulturo. Program so izvajali v veliki meri Selani, ki so tokrat že četrtič nastopali v Vrbi. Mešani zbor KPD „Planina“ in deklški oktet požrtvovalnega pevovodje Francija Čertova sta ubralo zapela slovenske narodne in umetne pesmi. Zbor, ki ima zelo mlado zasedbo kakor tudi deklški oktet sta žela pri občinstvu veliko uspeha. Poleg obeh imenovanih skupin pa sta še nastopili folklorna skupina KPD „Planina“ iz Sel, katero vodi Mira Oraže ter ansambel Hanzija Artača. Obe skupini sta navdušili publiko in prejeli veliko aplavza. Posamezne programske točke je povezoval ravnatelj dr. Reginald Vospornik, ki je v duhoviti povezavi seznanil turiste z življenjem koroških Slovencev.

Vsekakor je bil to res kulturni večer in je treba kostanjškemu društvu oziroma njegovemu predsedniku Lesjaku čestitati k organizaciji, ker kljub težkemu polo-

žaju organizira vsako leto tako kulturno prireditev. Omeniti je treba, da je pri organizaciji priskočila na pomoč tudi KKZ.

Seveda bi želeli, da bi se take prireditve udeležili — posebno v takih krajih — tudi predstavniki naših organizacij.

● SALZBURG

Pred kratkim je v Salzburgu srečal Abrahama (praznoval petdesetletnico) znani krojaški mojster Anton Šlemic. Jubilar se je rodil v Kapli na Dravi in se izučil pri Weissu v Šentjanžu v Rožu krojaške obrti.

Živahnemu kulturnemu delu v Šentjanžu in okolici se je priključil tudi Šlemic in leta 1948 je obiskal celo dirigentni tečaj v Ljubljani.

Leta 1949 je odšel na prakso v Salzburg, kjer je ostal. Leta 1952 je napravil mojstrski izpit in je od tistihmal samostojen krojač v Salzburgu.

Danes mu pomaga pri delu njegova hčerka, ki je prav tako krojaški mojster, sin pa je zaposlen pri neki trgovski firmi.

Opozarjamo Vas na spremembo potovanja k pasijonu v Erl. Potovanje 11. avgusta (za župnije: Suha, Žvabek, Nonča vas, Pliberk, Šmihel in Kazaze) je predstavljeno na soboto, 18. avgusta 1979.

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA V CELOVCU

vabi na

Folklorni večer

v sredo, 15. avgusta 1979, ob 19.30 v kulturni dvorani občinske hiše v Šmohorju,

v četrtek, 16. avgusta 1979, pa ob 19.30 pri Šoštarju v Globasnici.

Gostuje: Otroška folklorna skupina pionirskega doma „KARPOŠ“ iz Skopja.

Samorastniki ponovno na odru

„Vi niste kakor drugi otroci, vi ste samorastniki...“ Te besede smo ponovno čuli iz ust Hudabivške Mete, ki jih je govorila svojim samorastniškim otrokom.

Po letu dni so se igralci spet zbrali, da bi odigrali to Prežihovo povest. Vendar sobotno popoldne ni bilo ravno ugodno za uprizoritev na prostem. Vemo, kakšno neurje je vihralo preko Koroške.

Kljub temu se je ob le še jasnem večeru zbralo okoli 500 ljudi, da bi poplačali idealizem domačih igralcev. Mislim, da nihče ni razočarano zapustil te naravne arene sredi Podjune. Vsi igralci, tudi tisti z najmanjšo vlogo so odlično — skoraj profesionalno — podali svoj part. Poudarila bi, da so nas predvsem stranske oziroma manjše vloge očarale. Od mlade, žavbrne Karničnice (Hobel Micka), preko resolutne gospodinje (Rigelnik Erna), zvite in „svete“ sosede (Anica Urban), do „gosposkega“ župnika (Franci Lipuš) in njegovega vrlega cerkovnika Mihe (Marko Marko). Naj mi ne zamerijo gospod grof, njegovi vojščaki, biriči in vsa

služinčad, če jih ne omenim posebej, ter se le bojim urednika, ki bi sicer preveč zdihoval ob dolgotrajnosti mojega (kratkega) članka. Vsi so bili izvrstni. Glavnim igralcem pa se pozna rutina. Režiser je vsekakor dobro zbral ljudi — vloge odgovarjajoče.

Najbolj pa je gnilo preprosto, domače in neprisiljeno pripovedovanje gospe Sienčnikove. Priznajte tudi nemškogovorečim staršem, ki se niso bali poslati svoje otroke na slovensko prizorišče; med njimi otroci Vida Berg (vnuki Wernerja Berga).

Pa še nekaj moram pripomniti. Za nas Slovence je zelo važno, da ob poletnem času uprizorimo razne kulturne nastope. Važno, da tujci, ki pridejo v naše kraje, slišijo slovensko besedo oziroma vidijo našo „samorastniško“ kulturo. Veronika Sommeregger

Koroška stvarnost – V NAŠEM TEDNIKU

Rož - Podjuna - Žilja

● SELE — REISACH

V nedeljo, 5. avgusta, je selska folklorna skupina gostovala v Reisachu v Ziljski dolini, kjer je bilo tradicionalno letno žegnanje. Povabil jih je domačin iz Reisacha, ki ima že več let zelo dobre stike s Selani. Selska folklorna skupina se je temu vabilu rada odzvala, kajti gotovo ni napak, da našo slovensko kulturo spoznajo tudi v krajih, kjer je slovenska beseda že zamrla.

Dopoldne so se peljali še na izlet v Maria Luggau, popoldne pa so nastopili v Reisachu na „peštrnem popoldnevu“, in sicer trikrat, vmes pa je igrala domača godba na pihala. Selane so v Reisachu sprejeli z velikim gostoljubjem in vzdušje je bilo zelo domače. Brez dvoma je bil to važen korak na poti k zblizovanju med nemško in slovensko govorečimi Korošci.

● SPODNJE BOROVLJE — PEČNICA

Pretekli ponedeljek, 6. avgusta, popoldne, smo pospremili na njeni zadnji poti na Pečnici vzorno krščansko mater, go. Frančiško Arneitz, pd. Vaznikovo mamo. O

njeni priljubljenosti so pričali številni sorodniki, znanci in sosede, ki so se zbrali na pečniškem pokopališču.

Nenadoma se je Vaznikova mama poslovila s tega sveta. Prav na poti k vaški podružnici sv. Gregorja, ko je šla k sv. maši in po novomašniški blagoslov, jo je Gospod poklical k sebi. Samo na dom so jo še lahko pripeljali. Zaspala je v krogu svojih dragih in namesto novomašniškega blagoslova, je bila deležna popotnice za v večnost.

Vaznikova mama se je rodila 28. julija 1905 in bila doma pri Mlinarju v Malencah. Tako je lahko pred kratkim še praznovala njen 74. rojstni dan v krogu svojih in bila vesela, da je imela vse otroke in vnuke okoli sebe. Leta 1929 se je poročila z zdaj že pokojnim Vaznikovim Francijem in v srečnem zakoncu dala štirim otrokom življenje in jih tudi vzorno vzgajala.

Nekaj let sta imela v najemu kmetijo in gostilno v Veliki vasi pri Šentjakobu. Leta 1934 pa sta z možem prevzela Vaznikovo domačijo. Težke so bile začetne gospodarske skrbi, ki jih je tiho in mirno

pomagala nositi svojemu možu. Prav tako rada in dobre volje je pomagala vsem, ki so bili potrebni pomoči in postregla dušnim pastirjem, ki so bili vedno dobrodošli pri njeni mizi.

Ko je leta 1962 začel gospodariti na Vaznikovi domačiji najstarejši sin Franci, sta se z možem umaknila v kajžo, kjer mu je vzorno stregla v težki bolezni do smrti. Še zdaj pa je skrbela za vdovelega sina Hanzija. Poleg tega pa je našla še vedno dosti časa, da je pomagala doma v gospodinjstvu in še posebno rada, ko so sušili seno in otavo. Tako je vrzel, ki jo je rajna mati pustila za seboj, še vedno velika.

Bila pa je Vaznikova mati tudi članica Živega rožnega venca in vneta častilka Srca Jezusovega. Prav tako zvesto pa je prebirala tudi NT in Nedeljo in bila naročnica Mohorjevih knjig.

Pogrebne obrede je ob asistenci novomašnika g. Marijana Schusterja in dr. Mikule opravil domači župnik Peter Sitcker, ki se je v lepih besedah poslovil od zveste faranke. Prav tako domači pevci, ki so se ubrano poslovili od pokojne Vaznikove matere. Naj po-

čiva v miru. Domačim in bratu Hanziju pa izrekamo naše iskreno sožalje.

● ZABLATNIŠKO JEZERO

Izredno aktivna so kulturna prosvetna društva v Podjuni. Vsako soboto in nedeljo prirejajo koncerte, folklorne nastope in plesne za letoviščarje in domačine. S tem dokažejo svetu, da slovenski življenjski Koroškem še ni izumrl in seznanijo turiste s kulturo in običaji koroških Slovencev.

V petek, 3. avgusta 1979, je priredilo SPD „Danica“ na Breznikovem campu ob Zablatniškem jezeru „Večer slovenske pesmi in folklorne“. Glasbeni del sta oblikovala Mešani pevski zbor „Danica“ in „Trio Korotan“. Folklorna skupina SPD „Zarja“ iz Železne Kaple pa je predvajala občinstvu slovenske plesne. Prireditve je bila dobro obiskana. Predvsem letoviščarji campu so se odzvali povabilu. Vsi so bili navdušeni nad programom in so nastopajoče nagradili z bučnim aplavzom. Posamezne programske točke je povezoval Stan-ko Wakounig.

● ŠKOCIJAN

V soboto zvečer so gostje iz tuje in domačini v farni dvorani v Škocijanu uživali pravi cukrček: folklorni večer. Nastopala je folklorna skupina „Karavanke“ iz Tržiča, ki je predvajala narodne plesne iz skoraj vseh slovenskih pokrajin, seveda v originalnih narodnih nošah — iz Gorenjske, Prekmurja, Štajerske, Koroške, Bele krajine itd. Plesalci in plesalke so večinoma dijaki, študentje in mladi delavci, ki se v prostem času ukvarjajo s folkloro. Program sta še dopolnila z ubranimi slovenskimi narodnimi pesmimi moški pevski zbor iz Tržiča in domači moški zbor „Vinko Poljanec“. Da pa odmor ne bi bili preveč dolgi, je občinstvu pela mlada pevka iz Tržiča Romana Ogrin slovenske pesmi in popevke. Dvorana je bila premajhna, da bi zajela vse gledalce, ki so bili zelo navdušeni od večera. Helka Mlinar je programske točke povezovala v slovenščini, holandskim gostom pa je razložila Yvonn Wöler v holandski. Folklorni večer je zelo dobro uspel in občinstvo ter nastopajoči so se vračali domov zadovoljni in veseli.

Rož - Podjuna - Žilja

Rož - Podjuna - Žilja

Tanjug o počasnosti uresničevanja Osimskega sporazuma

Beograd. — Na osnovi določb Osimskega sporazuma bi moralo v kratkem priti do konkretnih rezultatov za utrjevanje sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo. To zatrjuje jugoslovanska tiskovna agencija Tanjug, ki poroča o nedavnem ljubljanskem zasedanju delovne skupine zunanje politične komisije in odbora za gospodarske odnose zveznega parlamenta. Tanjug pri tem citira zlasti uresničevanje proste cone pri Sežani in mešane industrijske cone na Krasu. Med ljubljanskim posvetom — nadaljuje Tanjug — so bile tudi izrečene kritike na račun počasnosti omejenega uresničevanja določb osimskih sporazumov in nekateri nedostaki glede povečanja gospodarskega sodelovanja med obema državama, v prvi vrsti glede maloobmejnega prometa, ki ni zadovoljiv. To pade zlasti v oči,

če upoštevamo, da gospodarsko sodelovanje vzdolž meje dosega vrednost komaj 62 milijonov dolarjev v izvozu (se pravi komaj 1 odstotek globalnega jugoslovanskega izvoza) in enako vrednost v uvozu (0,3 odstotka vseh jugoslovanskih nakupov v tujini). Jasno je — meni Tanjug — da na tem pod-

ročju niso izkoriščene vse možnosti, ali pa da obstajajo razne ovire. Največjo oviro — zaključuje jugoslovanska tiskovna agencija — predstavlja brez dvoma sedanji seznam proizvodov, ki so vključeni v medsebojno izmenjavo, vendar pa obstajajo še druge, ki pa bi se jih dalo premestiti.

Bilčovs: občinski list

Tudi bilčovska Enotna lista nadaljuje z izdajanjem občinskega glasila. V zadnji številki prinaša občinski list z imenom „Naša občina — unsere Gemeinde“ številne domače zanimivosti, poročila o zadnjih sejah, družabne novice, kulturne drobtine in drugo. Seveda tudi dvojezično občino Bilčovs tarajo problemi z izvajanjem zakona o narodnih skupinah. Bilčovs namreč je ena od tistih srečnih občin, za katero velja večina določil zakona o narodnih skupinah (izjema je tudi ureditev sodnega jezika). Kljub temu niti črke itak že nadvse skopega in zoženega zakona o narodnih skupinah niso izpolnjene. Zupan Hanzi Ogris niti v svoji občini ni uspel z uresnitvijo dvojezičnosti. Bilčovski občinski list ocenjuje položaj takole:

„Eno so lepe besede, drugo pa dejanja. Naši občinski voditelji so spet dokazali, da niso dosledni. Postavili so po občini kažipota; to je razveseljivo. Postavili pa so kažipota s samo nemškimi napisi. To pa je žalostno. Žalostno zato, ker so o postavitvi določali ljudje, ki se sami označujejo za Slovence, a

se ne upajo biti vedno Slovenci. Kaj je v ozadju? Politični oportunitizem, gospodarske presoje, ali pa je v Bilčovsu germanizacija že tako napredovala, da je samo še 115 volilnih upravičencev za ohranitev prisotnosti našega kraja? Prepričani smo, da samo nemški napisi večini Bilčovščanov niso po volji.

Vprašamo pa se, kako morejo določene sile v naši deželi propagirati Hanzija Ogrisa kot slovenskega zastopnika v deželni zbor, ko se ne upa kot predsednik Zveze slovenskih organizacij in niti kot župan v svoji občini postaviti dvojezičnih krajevnih napisov in kažipotov?“

V soboto sta si obljubila večno zvestobo Majda Gabriel in Franc Notsch. Oba sta iz Šentjakobske fare. Majda je pomočnica v otroškem vrtcu v Šentpetru, Franc pa dela v Celovcu v Maschinenhofu.

FOLKLORNI VEČER

Prireditelj: SPD „Jepa-Baško jezero“ v Ločah

Kraj: Kulturni dom v Ločah

Čas: petek, 10. 8. 1979, ob 20.15

Sodelujejo:

Folklorna skupina „Zarja“ iz Železne Kaple
Ansambel „Hanzija Artača“
Moški zbor domačega društva
Tamburaški ansambel iz Loč

Povezuje: dr. Reginald Vospernik

VEČER SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE

Prireditelj: SPD „Trta“ v Žitari vasi

Kraj: gostilna Rutar v Žitari vasi

Čas: nedelja, 12. 8. 1979, ob 20. uri

Sodelujejo:

Mešani in moški pevski zbor
SPD „Zarja“ ter folklorna skupina SPD „Zarja“ iz Železne Kaple in moški pevski zbor SPD „Trta“ iz Žitare vasi

SPD „Bilka“ ter Krajevni odbor ZSM v Bilčovsu prirejata skupno

„POHOD PO GURAH“

Zbirališče: v nedeljo, 12. 8. 1979,

ob 7. uri pri Kušarju (gostilna) Na Gori (med Bilčovsom in Šentiljem). Pred pohodom ob 7. uri sv. maša v podružnici Na Gori. Odhod ob 7.30 pred Kušarjem. Izletnike bodo vodili priznani vodiči in poznavalci Gur. Obiskali bomo celo vrsto izredno zanimivih krajev.

ŽIVE NAJ VSI NARODI — RTV LJUBLJANA

V nedeljo, 12. avgusta 1979, ob 20.40 bo na ljubljanski televiziji šesta in zadnja oddaja pod naslovom „ŽIVE NAJ VSI NARODI“. Bavi se s „Slovenci v drugi avstrijski republiki“ in je bila v celoti posneta v Avstriji. Slovenci na Koroškem in Štajerskem sami pripovedujejo o svojem položaju, o svojem delu v društvu in na političnem, gospodarskem in kulturnem področju.

Serijsko je posnel Slavko Nemec, ki je že večkrat delal na Koroškem.

STROKOVNA GOSPODINJSKA ŠOLA V ŠENTRUPERTU

Namesto devetega šolskega leta (Polytechnischer Lehrgang) lahko obiščete (ali se lahko prijavite) gospodinjsko šolo pri šolskih sestrah v Šentrupertu pri Velikovcu.

Pouk na šoli je dvojezičen. Šoli je pridružen internat in ob sobotah po 12. uri imajo učenke avtobusne zveze po celi Koroški, da se odpeljejo domov in v ponedeljek do 8. ure se vrnejo v šolo. Vsaka redna učenka dobi državno podporo, kakor tudi vse potrebne knjige za pouk.

Kdor si ogleda razstave ob koncu vsakega šolskega leta, se lahko prepriča, da si učenke pridobé mnogo več znanja v kuhanju in šivanju kakor pa predpisuje šolska obveznost. Prav tako se je lahko vsak prepričal ob kulturnih prireditvah, da se dekleta poleg vsega predpisanega usposobijo tudi odrskega nastopanja in izurijo v petju.

Vsaka, ki se odloči za šolo, se lahko javi pisмено na naslov: Vodstvo šole, 9100 Völkermarkt, Klosterstraße 2 ali telefonsko: 0 42 32 / 796 ali osebno obišče šolo lahko vsak čas.

ÖDK - Messepavillon

Wir zeigen Ihnen

Projekt „Obere Drau“
Modell Villach
Malta-Film
Kraftwerke in Österreich

Kraftwerksbau u. Landschaftsgestaltung

verändern —
nicht zerstören

Draukraftwerk Annabrücke

Bauzustand

Österreichische
Draukraftwerke

Aktiengesellschaft, Klagenfurt

Oglašujte v našem listu!

STROM SPART ENERGIE

durch
neue Technologien
neue Materialien
Umweltenergie

kelag

Besuchen Sie die Sonderausstellung der Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft in ihrem eigenen Pavillon auf dem Messegelände der Klagenfurter Messe.

Za naše Cicibane

MUCEK V VODNJAKU

Joj, prejoj,
v vodnjaku je mucek moj!
Kdo ga je noter zagnal?
Janez Kobav.
Kdo ga bo venkaj vzel?
Jure Vrdev.

Kdor meče mucke v vodnjak,
je gotovo narobe junak,
saj mačke, to vemo vsi,
preganjajo miši zaradi ljudi.

KOKO KOKO DAK

Koko koko dak,
jajce bo, ni spak!
Ja, ja, putke že vedo,
komu jajčka v slast gredo.

NAROBÉ SVET

Kravica čez luno skače,
krožnik v zraku pleše z žlico,
gleda kuža mucó Mico:
Svet je nor in nič drugače!

TRIJE MODRECI

Trije modreci, vsevedi,
so po morju pluli v skledi.
Ko bi skleda se ne razletela,
pesem bi naprej se pela.

SLON BALON

Od same jedače slon
se razlezel je kakor balon,
a to mu je figo mar,
ker prva na svetu stvar
je jed, ne bonton.

DOKTOR TABLETA

Doktor Tableta k bolnikom kar leta,
še v dežju odšel je na pot,
a padel je v lužo, najgršo mlakužo,
zdaj hodi bogvedi kod.

KONTRABAS

Trebušnik sem, a kaj zato,
in enonog, a kaj zato:
me drugi nosijo okrog,
da včasih spravljam jih v poskok.

MOŽJE V ŠKAFU

Kaj pa je tole, kaj se godi?
Troje možakov v škaflu sedi!
Kdo pa so tile smešni možje?
Eden je pek in drugi mesar,
tretji pa kak potujoči klepar.
Brž jih vrzimo iz škafla v vodó,
da se zbistrijo jim nore glavé.
Mar je že videl kaj takšnega kdo?

JAGODE

Jagode v košarici učijo to,
kar ljudje od nekdaj že vedo:
Pot k ljubezni, ki ne mine,
čez želodčka gre vzpetine.

STARA ŽENICA

Stara ženica v košari
z metlo po nebu vesla,
visoko med zvezde krmari,
le kaj tam gori brklja?

Kaj? Rimsko cesto pometa
in zvezdam žarke srebri,
še botru Mesecu vneta
oblake pomeđe s poti.

MORNARČEK

Moj mornarček gre na pot.
Ej, če res zaklad odkrije
in se vrne kot gospod!
Že se veselim gostije...

PTIČJA USPAVANKA

Aja, tutaja,
spančkaj lepo,
sinko, saj varuje
naju drevo.
Aja, tutaja,
sinek že spi,
pazi drevo,
da se kaj ne zgodi.

IZŠTEVANKA

1, 2, 3, 4, 5 —
urni zajček je ujet,
6 in 7, 8 in 9 —
zajček, le poskoči spet!

Valentin Polanšek

24

Križ s križi

V dijakovi notranjščini je bruhalo kot vulkan vso čarobnost, vso razočaranost, vso spremenljivost, vso narobnost, vse preraščanje in vse razvrednotenje in vrednotenje v plehko besedičenje, v težke sanje — v zgubljenost, ki se zaje v zavest: Nikjer nisem več prav doma!

Edino smiselno je v tej zagati bilo učenje. Dolgo je motrival zemljevidno skico v knjigi „Gehl: Deutsche Geschichte in Stichwörtern“ stran 4. Sredi skice o Evropi se nahaja med rekami Oder, Elbe, Weser, spodnjem delu Rena in Jutlandije ter južne Švedske črna lisa. Ta je označena kot pradomovina indogermanskih ljudstev:

Keltov, Slovanov, Grkov, Rimljanov, Perzijcev in Indijcev. Za Kelte sta dve puščici, ena proti jugu v Francijo, ena na zapad na Britanski otok; za Rimljane drži puščica direktno dol na Apeninski škorenj; za Grke pa čez Balkanski polotok; za Perzijce jugovzhodno prek Rusije ob Kavkazu proti jugu Kaspiškega jezera; za Slované pa je puščica proti vzhodu prek Visle do Dona.

Nekaj stavkov, ki jih najde pod indogermanskim zemljevidom, spraševaje prebere:

„— Perzijci in Indijci se imenujejo Ariji = gospodje. Nordijska rasa je stvarnik vseh evropskih kultur. Premagana ljudstva prevzamejo jezik nordijskih zavojevalcev... Poznejše mešanje ras s podvrženimi ljudstvi je privedlo do propada skoraj vseh indogermanskih ljudstev...“

Četudi se je posebej zanimal za zgodovino, se je večkrat spraševal: Kdo pa sestavi zgodovinske knjige?

Kako pride zgodovinar do svojih trditev?

Ali Francozi tudi tako po svoje poučujejo zgodovino?

In Angleži?

Ali Rusi?

Po tej miselni nitki se primota do: Kakšna pa je slovenska zgodovina? Ali imamo Slovenci tudi zgodovino?

Zakaj pa o tem še nisem kaj čul?

Tokrat se je dijaku pripetilo, da tudi po prebiranju v zgodovinski knjigi in s ponavljanjem učne snovi v zvezku za zgodovino ni bilo v njem jasnosti. Nemir je ostal. Nemir, ker doma ni ničesar prejšnjega več! Nemir, ker se zdi samemu sebi drugačen. Ko niti ne ve, ali imamo Slovenci zgodovino ali ne? In, če je ta zapisana kje ali ne? Nemir, ker bi lahko tako domneval, da je pradomovina Slovanov ista kot Germanov...? Vprašanja, vozli, nejasnosti in nemir, ki gloje globoko v duši. Germani in Slovani istega izvora?

Bedarija?

Kaj?

Kaj je zgodovinska resnica?

Zdaj, julija 1943, iz zornega kota prvih počitniških dni, se dijaku seveda vse drugače zdi. Omalovažuje svoje prvošolsko početje! Sebe in domotožje po nekem domu, ki je last drugih. Po svojcih, ki imajo druge vsakdanje skrbi, kako bi prišli do prehrabnih zalog, kako tvegali črnega prašička, da bo zaloga preseгла enoletno vojno gospodinjstvo, kako nažgali črnega žganja, s katerim se da v Celovcu pa tudi v Velikovcu kaj pod roko brez kart in denarja kupiti. Vse se tira in suva, da posameznik preživi... preživi tudi to vojno leto. Zakaj o koncu itak govorijo z leta v leto, a vojna se vleče in vleče in vedno huje je za vse. Pa še gobec moraš tiščati!

Eno je dozorelo tekom prvega leta v preizkušeni dijakovi duši: Ne zanašaj se na druge!

Sam si pomagaj v vsaki novi zadevi!

Spoznaj, kar je potrebno — in ostani bolj v svojem svetu!

Glasba, knjiga in narava nudijo največ sreče... Ljudje so sredi vojne spremenjeni! V prvi svetovni vojni je bilo tudi tako, trdijo stari. Le v veliki samoti so pisali pisatelji knjige — samota in narava se izpopolnjujeta.

Knjige so bile v tržanski knjižnici na posodo. Seveda v glavnem take o vojni in zmagah in junakih in samih velikih zgodovinskih dogodkih, ki naj bi slepili vsakega, ki mu rastejo možgani v mladi glavi! Izbrskal je nekaj, pa doma ni vsega prebral.

TV AVSTRIJA

1. SPORED

NEDELJA, 12. avgusta: 15.30 Beli konj v preriji — 16.45 National Geographic — 17.30 Čebela Maja — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Avstrijska ljudska glasba — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.50 Šport — 20.15 Inge Meysel ... v vseh položajih življenja — 21.20 Vaš nastop, prosim — 22.20 Šport — 22.30 Bog med nami.

PONEDELJEK, 13. avgusta: 10.30 Ljubezen na ladji — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Do konca sveta — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Šport ob ponedeljkih — 21.00 Šerpico — 21.45 Poročila — 21.50 Šport.

TOREK, 14. avgusta: 10.30 Beli konj v preriji — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Kjer je žival še med seboj — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Variete, variete — 21.40 Frenzy — 23.35 Poročila in šport.

SREDA, 15. avgusta: 14.50 Predvsem svetlo — 16.30 Za otroke in poznavalce — 17.00 Anoop in slon — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Fredl Fesl in njegovi gostje — 18.30 Telemuzej — 18.50 Slike skritega — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 19.50 Šport — 20.15 Praporščak Gustl — 22.05 Internacionalna lahka atletika — 23.35 Poročila in šport.

ČETRTEK, 16. avgusta: 10.30 Kjer raste rdeča trava — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Televizijska kuhinja — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Service-box — 20.15 Protokol sumljenja — 22.05 Zdravnik in ljuba živina — 22.55 Poročila in šport.

Za dobro voljo

Churchillova hči Sarah je bila omožena z igralcem, ki Churchillu ni bil preveč pri srcu in ki ga je na njegovo veliko jezo vztrajno klical „papa“. Nekega dne proti koncu druge svetovne vojne je zet vprašal Churchilla:

„Papa, kdo je po tvojem mnenju največji državnik druge svetovne vojne?“

„Mussolini,“ je odgovoril Churchill, „bil je tako pameten, da je dal ustreliti zeta.“

PETEK, 17. avgusta: 10.30 Klub seniorjev — 11.00 Sezona v Salzburgu — 16.15 Vedno spet Avstrija — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Muppets-šov — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.15 Glasba iz Lugana — 21.10 Argumenti — 22.10 Šport — 22.20 Kri za Drakulo — 23.45 Poročila.

SOBOTA, 18. avgusta: 15.30 Premiera Butterflyov — 17.00 Čas za konjičke — 17.30 Wickie in močni možje — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.25 7. kontinent — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki s kulturo — 19.55 Šport — 20.15 Od nas za vas — 21.55 Šport — 22.10 Vprašanja kristjanov — 22.20 Veliko morilcev — 0.05 Poročila.

TV Avstrija 2. spored

NEDELJA, 12. avgusta: 17.30 Pregled — 18.00 The Golddiggers of 1933 — 20.00 Bazar knjig — 20.15 Salut za Alfreda Hitchcocka — 21.20 Klovni, klovni, klovni... — 22.35 Brez nagobčnika.

PONEDELJEK, 13. avgusta: 18.25 ORF danes — 18.30 Kako hud je hudi volk — 19.30 Orientacija — 20.00 Zdravnik in ljuba živina — 20.50 Meh z glasbo — 21.35 Čas v sliki 2 — 22.05 The Trojan Women.

TOREK, 14. avgusta: 18.25 ORF danes — 18.30 Evropa v 20. stoletju — 19.10 Možje brez živcev — 19.30 Deklica pade z neba — 20.00 Na poti po Avstriji — 21.00 Salzburg — 21.55 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.30 Club 2 „Hitler in noben konec?“

SREDA, 15. avgusta: 18.00 Kjer raste rdeča trava — 19.30 Menihi v puščavi — 20.00 Galerija — 20.15 Rdečo-belo-rdeči kviz — 21.15 Brodniki na Salzach — 21.45 S streho, šarmom in melono.

ČETRTEK, 16. avgusta: 18.25 ORF danes — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Paul in Virginie — 20.00 Sezona v Salzburgu — 21.35 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.10 Club 2.

PETEK, 17. avgusta: 18.00 Orientacija — 18.30 Ljubezen je mit — 19.30 Mornarji — 20.15 Know-how za tretji svet — 21.10 Iz življenja debelega človeka — 22.05 Čas v sliki 2 s kulturo in karikaturami tedna — 22.40 Internacionalni šov v petek.

SOBOTA, 18. avgusta: 17.45 Service-box — 18.00 Kalle Blomquist — 19.30 The Munsters — 19.55 Galerija — 20.15 Gostilničarka — 21.40 Scena za mladino.

sanka — 21.55 Zabavno-glasbena oddaja — 22.10 Športni pregled.

PONEDELJEK, 13. avgusta: 17.45 Poročila — 17.50 Vrtec na obisku: Slikajte z nami — 18.05 Za nas in naše vnuke, Sovjetski dokumentarni film — 18.35 Obzornik — 18.45 Mladi za mlade — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Simone de Beauvoir: Strta žena, TV drama — 21.35 Propagandna oddaja — 21.40

oddaja — 18.10 Priljubljene zgodbe — 18.35 Obzornik — 18.45 Rock-koncert — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Jadranska srečanja, prenos iz Crikvenice — 21.20 Propagandna oddaja — 21.25 Junaki serijskega filma: Rockfolies — 22.15 TV dnevnik — 22.30 Nočni kino: Rešitelj, jugoslovanski film.

SOBOTA, 18. avgusta: 14.55 Poročila — 15.50 Rumena podmornica, ameriški film — 17.15 Naš kraj — 17.25 Nogomet: Sarajevo — Partizan, prenos — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Strani z njegovega življenja (L. N. Tolstoj) — 20.30 L. N. Tolstoj: Ana Karenina, TV nadaljevanje — 21.20 Propagandna oddaja — 21.35 Srce je samotni lovec, ameriški film — 23.25 Poročila — 23.30 625.

TV Ljubljana 2. spored

NEDELJA, 12. avgusta: 15.00 Poletno popoldne — 17.20 Atene: Balkanske atletske igre, prenos — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Dokumentarna serija — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Celovečerni film.

PONEDELJEK, 13. avgusta: 17.40 TV dnevnik v madžarščini — 18.00 TV dnevnik — 18.15 Iz pravljice v pravljico — 18.30 Živel je car, otroška oddaja — 18.45 Mladi za mlade — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Športna oddaja — 20.35 Aktualnosti — 21.05 Poročila — 21.05 Celovečerni film.

TOREK, 14. avgusta: 17.40 TV dnevnik v madžarščini — 18.00 TV dnevnik — 18.15 Pionirski TV-studio — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Festival srbskih gledališč — 21.30 Poročila — 21.40 Znanost — 22.10 Glasbena oddaja.

SREDA, 15. avgusta: 17.40 TV dnevnik v madžarščini — 18.00 TV dnevnik — 18.15 Tehnika za natančno tehtanje — 18.45 Popularna glasba — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Dokumentarna oddaja — 21.00 Poročila — 21.10 Rembrandt, dokumentarna serija.

ČETRTEK, 16. avgusta: 17.40 TV dnevnik v madžarščini — 18.00 TV dnevnik — 18.15 Kapetan Mikula Mali — 18.45 Kviz — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Neposredni stiki — 22.00 Poročila.

PETEK, 17. avgusta: 17.40 TV dnevnik v madžarščini — 18.00 TV dnevnik — 18.15 Mali svet — 18.45 Zabavno-glasbena oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Kultura neuvršenih — 21.00 Poročila — 21.10 Liki revolucije — 21.55 Glasbeni atelje, prenos.

SOBOTA, 18. avgusta: 18.55 Poročila — 19.00 Narodna glasba — 19.30 TV dnevnik — 20.00 A. Adam: Giselle, balet, II. del — 21.00 Poročila — 21.10 Feljton.

RADIO CELOVEC SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 12. avgusta: 07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 13. avgusta: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Nekoroški zbori.

TOREK, 14. avgusta: 09.30—10.00 Pisani svet — 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Šport — Zanimalo vas bo.

SREDA, 15. avgusta: 07.05—07.35 Praznična oddaja.

ČETRTEK, 16. avgusta: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — „Kdo je za koga?“

PETEK, 17. avgusta: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Zabavna glasba — Spominjamo se.

SOBOTA, 18. avgusta: 09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

TV Ljubljana 1. SPORED

NEDELJA, 12. avgusta: 9.10 Poročila — 9.15 Za nedeljsko dobro jutro: Pojo Frankolovčani — 9.45 625 — 10.05 S. Stojanovič: Več kot igra, nadaljevanje — 11.00 Priljubljene zgodbe — 11.25 Mozaik — 11.30 Kmetijska oddaja — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 D. Kovačević: Med nebom in zemljo, TV nanižanka — 20.40 Propagandna oddaja — 20.45 Slovenci v II. avstrijski republiki, oddaja iz cikla: Živé naj vsi narodi — 21.30 TV dnevnik — 21.45 Ri-

kulturne diagonale — 22.20 TV dnevnik — 22.35 Balkanske atletske igre, posnetek iz Aten.

TOREK, 14. avgusta: 17.50 Poročila — 17.55 Festival mladinskih pevskih zborov, Celje 77 — 18.35 Obzornik — 18.45 Poletni nomadi, reportaža — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Najbolj oddaljeni sosed, dokumentarna serija — 20.48 Propagandna oddaja — 20.50 H. de Balzac: Cesar Birotteau, TV nadaljevanje — 21.45 Iz koncertnih dvoran — Leoš Janáček: Taras Buljba — 22.10 TV dnevnik.

SREDA, 15. avgusta: 18.00 Poročila — 18.05 Mala čebelica — 18.20 Ne prezrite — 18.35 Obzornik — 18.45 Od vsakega jutra raste dan: Vrh poljane Doberdob — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Zürich: Mednarodni atletski miting, prenos — 22.15 Propagandna oddaja — 22.20 TV dnevnik — 22.35 Srečanje z...

ČETRTEK, 16. avgusta: 17.40 Poročila — 17.45 Dediščina za prihodnost, japonski dokumentarni film — 18.35 Obzornik — 18.45 Nadobudneži, nanižanka — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Film tedna: Dolge počitnice, španski film.

PETEK, 17. avgusta: 17.50 Poročila — 17.55 La Fontainove basni, otroška

mora vsak, ki želi besedo, pismeno sporočiti svoje ime predsedniku zborovanja!“

„Gospod“ ni več odprl ust.

*

Neka obiskovalka je Churchillu nekoč navdušeno dejala:

„Gotovo občutite nekaj izrednega ob misli, kako silovito se preri-vajo ljudje, da bi slišali vaš govor!“

„Seveda je to zelo laskavo,“ je priznal državnik, „ne smete pa pozabiti, da bi bila gneča trikrat večja, če bi me obešali!“

delavni, in živijo svoje skromno, a srečno kmečko življenje.

Dijakvo oče je imel že od vsega spočetka stike z gošarji. S svojimi dvainštiridesetimi leti je bil zdrave, sloke postave, njegove kretnje prožne in le malce so se mu lasje ob sencih posrebrili. Družina je štela celo kopico otrok. Oče pa je čebelar že od mladih nog in ga po številu panjev nihče ni prekašal daleč naokoli.

Bil je tudi zaveden prosvetar že vsa leta po plebiscitu dvajsetega leta. Sedež prosvetnega društva je v trgu. Očetu ni bila predolga pot dol na sestanke. Rad se je shajal z ljudmi. Bil je pravi kmet, preudaren in vedno poln novih načrtov. Zanimal se je živo, kaj se dogaja doma in po svetu.

— Edino, kar delam, da se ne nese, je kajenje. A pri čebelarjenju mi to spet prav pride, torej se le izplača! je kdaj povedal, če je slišal, kako drugi, zlasti drvarji, kvartajo za denarce ali pa pustijo težko zasluženne šilinge v gostilni.

Naneslo je tako, da so se dobili pri očetu štirje pevci nekdanjega društvenega moškega zbora. Gospodinja jim je postregla s pogačo. Redkost, pripravljena za določen drug ponočni obisk. Gospodar je prinesel kar zajetno steklenico domačega in še medu je dodal.

Dva od zbora sta bila slučajno na dopustu, druga dva pa niso še vpoklicali k vojakom. Tako se je počutila nenadno zbrana družčina v nevarnih razmerah izvrstno dobro kot v normalnem mirnem času. Najstarejša hčerka, ki je zorela v bleščečo blondin-

ko lepotico, je poskrbela, da so mlajši otroci oprezali okoli hiše, da ne bi prišel nenadoma kak nezajeljen. Zakaj, čez čas se je iz podstrešne sobe pojavil Tej, ki je nekdanj sodeloval pri moškem zboru. Po poljski vojni dezertiral neznano kam. Le njegova najožja zaupnika, lastni oče in tukajšnji gospodar sta vedela zanj. Tako se je na vsem lepem zbral kvintet prisojnih in sosednjskih fantov.

— Veste, prijatelji, slovenska pesem nam odpira več src in vrat kot orožje! je povedal Tej. Vsi niso vedeli, da je partizanski kurir, kot se je po novih obveščevalnih sporočilih in obiskih izvedelo za partizanske formacije in reorganizacije.

— Roki je menda zunaj v Rusiji pel tisto pesem o Volgi. Ne vem, kako so se dobili neki Rusi ali ujetniki ali pa tisti, ki jim pravijo „hiviji“ (Hilfswillige = so bile ukrajinske enote, ki so se borile v nemški vojski.)

Središče omizja je bil seveda Tej. Spočetka ni bil kaj zgovoren. Opažali so, da se je vendarle spremenil v teh letih, odkar se je skrival po svetu.

— Da se bom srečal še s teboj tukaj! se je ponavljaje čudil Joži. Joži je Tejev bratranec in mu zaradi invalidnosti ni treba biti vojak.

Začeli so marsikatero pesem. Vsaka se ni „sprejela“ kot se je rekalo za sozvočno ujemanje glasov. Gospodar se je raznežil:

— Sredi vojne in hitlerije se naša slovenska pesem čuje kot klic življenja sredi mrtvašnice!

Tej je dodal:

(Dalje prihodnjič)

28. celovski lesni velesejem

V soboto bo odprl svoja vrata 28. celovski lesni velesejem. Ta prireditev, ki traja do 19. avgusta, pa je kljub (poleg) svoje tradicionalnosti tudi barometer koroškega in avstrijskega gospodarstva. Da ta beseda ni fraza, bodo že pokazali otvoritveni govorniki. Kakor določa protokol, bodo spregovorili direktor sejma podžupan Dermuth, šef trgovske zbornice Baurecht, župan Guggenberger (vsi črni) ter deželni glavar Wagner in minister za kmetijstvo in gozdarstvo Heiden. Že večkrat v preteklosti so slavnostni govorniki nasprotovali drug drugemu v svojih prognozah — in ravno te prognoze že precej povedo.

Lesno gospodarstvo se nahaja trenutno nekje v sredini med taranjem in hvalospevi. Trendi so od sejma do sejma deloma docela različni. Trenutni trend: v Salzburgu določeni gospodarski krogi skušajo od lanskega leta naprej prirediti konkurenčni sejem. Celovski brani svoj image kot največji evropski strokovni lesni sejem ter pri tem opozarja na več evropskih vrhunskih seminarjev, ki bodo tvorili okvirni program celovškega sejma. Ne da bi se salzburški propagatorji konkurenčnega sejma sploh poskušali braniti, se jim očitajo ne ravno fine metode, dunajskim ministrskim pisarnam pa, da molčijo navzlic tem praktikam. Vsekakor so v ozadju trdke z ogromno kapitala, ki bi rade oblikovale sejme po lastnih predstavah. Poleg tega gre za doslej neizkoriščena tržišča. In tukaj je vsako sredstvo pravilno.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglašnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradisce 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 200.— din za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce štev. 2. 9065 Žrelec. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

Letošnji celovski sejem v nekaj številkah: vsega skupaj 1596 razstavilcev, od tega 809 avstrijskih (približno polovica), 305 razstavilcev prihaja iz ZR Nemčije, 89 iz Italije, 51 iz Jugoslavije. Celo iz Afganistana prihajata dve trvdki.

V okviru sejma bo tudi Evropski lesni vrh, na katerega so priredi-

telji sejma še posebej ponosni.

Že dolgo govorijo tudi o tem, da bi sejem preložili na kakšen drug kraj izven mestnega centra. Vendar po besedah predstojništva sejma v naslednjem desetletju do tega ne bo prišlo, temveč bodo dvignili nekatere hale na eno nadstropje.

Draginja v Jugoslaviji

Ker so se cene proizvodov in storitev v zadnjih mesecih povečale nad dogovorjenimi stopnjami, so Zvezni izvršni svet in Republiški izvršni sveti sprejeli ukrepe, ki naj bi preprečili nadaljnje naraščanje cen. V letu 1979 želijo doseči, da cene industrijskih proizvodov do konca leta ne bi dosegle 13-odstotnega povečanja, da bi cene kmetijskih proizvodov narasle za največ 18 odstotkov, ter da se življenjski stroški ne bi povečali za več kot 19 odstotkov.

ZIS je zamrznil cene storitev in proizvodov iz svoje pristojnosti, medtem ko je slovenski Republiški izvršni svet na petkovi seji že sprejel odlok o določitvi najvišjih ravni cen proizvodov in storitev, ki so v pristojnosti republike.

Poleg odloka o zamrznitvi cen, pa je jugoslovanski Zvezni izvršni svet sprejel tudi odlok o novih pogojih za najemanje potrošniških posojil.

Po novih, ostrejših pogojih, naj bi poslej občani pri najemanju posojil plačevali za 50 odstotkov večjo udeležbo v primerjavi z do sedaj veljavnimi zneski. Izjema so le štedilniki in peči na trda goriva, pri katerih ostaja potrošnikova udeležba pri najemanju posojila še vedno 10 odstotkov.

Omenjeni ukrep je Zvezni izvršni svet sprejel zaradi tega, da bi odpravili motnje v blagovno-denarnih odnosih. Eden izmed vzrokov, ki so spodbujali „pregreto“ konjunkturo, so bili tudi potrošniški krediti, zaradi katerih je notranje

povpraševanje pogostokrat precej presevalo ponudbo. Zgovoren je že sam podatek, da je vsota teh kreditov znašala 31. maja letos 52 milijard dinarjev, kar je za 24 odstotkov več kot v enakem času lani.

Vsi navedeni ukrepi, vključno z zamrznitvijo cen, so seveda začasne narave in jim morajo slediti drugi, samoupravni in učinkovitejši ukrepi ekonomske politike. (dd)

Handelsagentur Petelin

Tehnični biro za elektroniko
Iščemo korespondentko za
angleščino, nemščino in slo-
venščino, z nastopom službe
s 1. septembrom.

Plača po dogovoru.

Javite se na telefon (04222)
82 106 ali osebno v biroju,
August-Jaksch-Str. 38, 2. nad-
stropje, 9010 Klagenfurt.

centralne kurjave
vodne instalacije
izredno ugodne cene
informacija vsak čas
neobvezni proračun
podjetje GRIEBLER
Celovec, St.-Veiter-Straße 21
tel. 04222/72 01 94 ali pa na
uredništvo NT

ŽEGNANJE NA SEDLCAH

v nedeljo, 19. 8. 1979.

Sv. maše: prva ob 9. uri, nato pranje in druga sv. maša ob 10. uri na prostem.

● OBIRSKO

V starem veku so se srečavali grški pisatelji na gori Parnas — danes se pa srečajo pisatelji na Obirju. V času od 31. avgusta, do 2. septembra se bodo v lepi idilični slovenski vasi Obirsko, ki leži ob vznožju Obirja, srečali pisatelji manjšinskih narodov. To srečanje so priredili slovenski PEN-center, Koroški PEN-klub in Slovensko prosvetno društvo „Obir“.

Ideja k temu srečanju je prišla iz domačih vrst. Valentin Polanšek, slovenski pisatelj in pesnik na Koroškem, ki pa je znan tudi preko naših mej, je bil iniciator tega seminarja. Program je izredno pester in pesnikom gotovo ne bo dolgčas. Saj ne bodo samo diskusije, predavanja in pogovori o literaturi, ampak tudi koncert obirskega ženskega okteta in izlet na Gosposvetsko polje.

Prirediteljem srečanja pisateljev manjšinskih narodov je treba želeli veliko uspeha. Lepo bi bilo, če bi se taka srečanja še večkrat organizirala tukaj na Koroškem — morda celo spet na Obirju in s ponosom bi lahko koroški Slovenci rekli, da imajo tudi Parnas.

Slovensko prosvetno društvo „Borovlje“ vabi na

IZLET NA GORENJSKO

ki bo v nedeljo, 16. 9. 1979, z odhodom ob 5.30 iz Ždovel in ob 6.00 iz Borovelj (avtobusna postaja). Pot bo vodila z avtobusom preko Ljubelja, Bleda in Podkluke (obisk partizanskega spomenika) v Bohinj, kjer si bomo ogledali novi spomenik prvopristopnikom na Triglav ter se udeležili tudi znane prireditve „KRAVJI BAL“. Izlet bo pod strokovnim vodstvom vodiča.

Prijave sprejme do konca avgusta:

Andrej Wieser, Hauptplatz 9,
8170 BOROVLJE
ali: Posojilnica Borovlje,
Pfarrhofgasse,
9170 BOROVLJE

SREČANJE PEVSKIH ZBOROV

ob 75-letnici obstoja SPD Radiše v nedeljo, 26. 8. 1979, ob 14. uri v Kulturnem domu na Radišah.

Sodelujejo:

Mešani zbor SPD „Bilka“, vodi Joško Boštjančič
Moški zbor SPD „Edinost“, vodi Valentin Pavlič
Mešani zbor SPD „Gorjanci“, vodi Stanko Wrulich
Moški zbor SPD „Jepa-Baško jezero“
Moški zbor SPD „Kočna“, vodi Anton Feinig
Moški zbor KUD „Stane Zagar“, vodi Egi Gašperšič
Folklorna skupina „Planina“, vodi Mira Oraž
Moški zbor SPD „Svoboda“, vodi Stanko Černic
Tamburaški zbor SPD „Zvezda“, vodi Dorica Sabotnik
Mešani in moški zbor SPD „Radiše“, vodita Šimej in Stanko Wrulich

Po prireditvi bo zabava na prostem

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

vabi na uprizoritev Mikelrove dramatizacije novele koroškega pisatelja Prežihovega Voranca

Samorastniki

v soboto, 1. 8. 1979, ob 19.30 na prostem (v bližini Vazarja) v Spodnjih Vinarah pri Šentprimožu v Podjuni.

V primeru slabega vremena bo predstava v nedeljo, 12. 8. 1979, ob istem času in na istem prostoru.

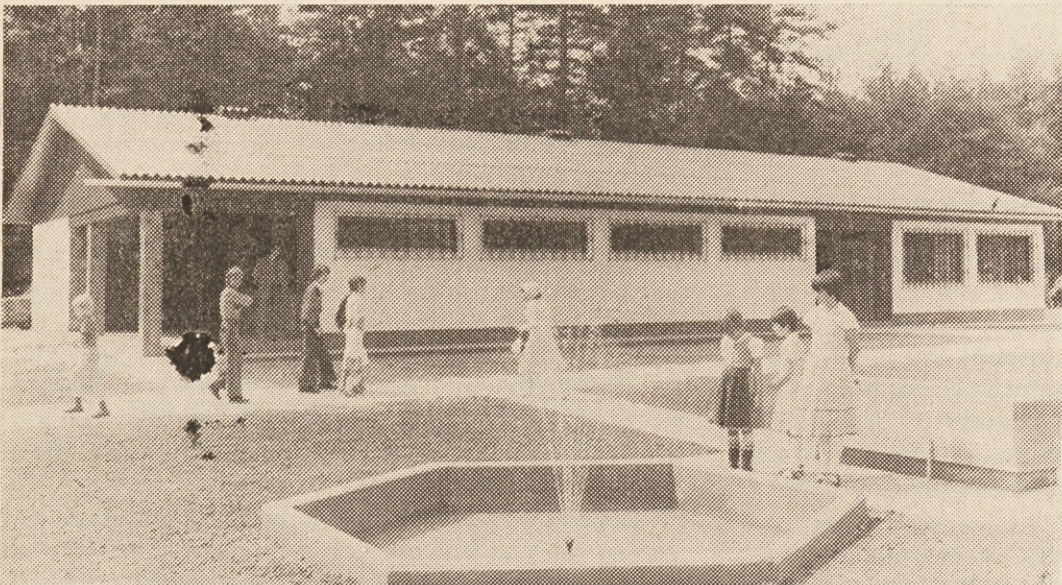
*

Slovensko prosvetno društvo „Rož“ v Šentjakobu v Rožu obvešča, da vozi avtobus na uprizoritev

SAMORASTNIKOV

v Šentprimožu v soboto, 11. 8. 1979, sledeče:

Loče — Wrolich, ob 17.45; Šentjakob — posojilnica, ob 18. uri; Šentjanž — Tischler, ob 18.30.

Na sliki:
moderna
športna
naprava
nogometnega
društva
Šmihel
pri Pliberku

Otvoritev športnega igrišča v Šmihelu

Končno je bilo tako daleč — po dveh letih napora in dela so v nedeljo, 5. avgusta 1979, otvorili v Šmihelu pri Pliberku športno igrišče, ki je sedaj last ASKŠ Šmihela. Stroški za novo športno napravo, ki je ena najbolj modernih na Koroškem, znašajo približno 3 milijone šilingov.

Mnogi domačini in tudi gostje iz drugih krajev so se udeležili tega dogodka. Ob 9.30 je bila dvojezična maša in blagoslovitev igrišča. Po maši je bila oficialna otvoritev. Slovenski mestni svetnik (EL) Stanko Vavti je navzoče pozdravil v slovenščini in nemščini. Popoldan je bil nogometni turnir, katerega je zmagal SAK, drugo mesto je zasedla Globasnica in tretje mesto Šmihel. Po turnirju je bila razdelitev pokalov in nato ples v šotoru.

Za navijače, prijatelje in člane je odbor SAK natisnil majice s klubskim emblemom. Naročite jih lahko pri igralcih in odbornikih SAK. Cena 120.— šilingov, za otroke in študente 100.— šilingov. V sredo, 15. 8. 1979, torej čim več v majice oblečenih navijačev na Kosačovo igrišče, k tekmi SAK — KAC!

TEKME SAK:

V sredo, 15. 8. 1979, na Kosačovem igrišču:
Ob 14.15 SAK 23 — KAC 23.
Ob 16.00 SAK I — KAC I.

Trenutno so igralci SAK na pripravi v Mozirju v Sloveniji, kjer jih trenira nam že znani trener Dragan Rogič. Odšli so v nedeljo, 5. avgusta, takoj po turnirju v Šmihelu, in se vrnejo spet v nedeljo, 12. avgusta. Priprave na nove pogoje v koroški podlgi so bile skrbne in mladi nadebudni igralci so pokazali, da znajo biti v ekipi enakovredni.

Veliko se trenutno debatira o možnostih SAK. Bodo imeli prav pesimisti ali optimisti? Tekma proti KAC bo pokazala, kako stoji SAK. Možen pa je vsak rezultat. Zato bo treba naše nogometaše podpreti s čim bolj številnim obiskom te tekme in močnim navijanjem.

Rojaki!

NE ZAMUDITE EDINSTVENE PRILIKE IN PRIDITE V SREDO, 15. AVGUSTA (NA GOSPOJNICO), OB 19.30 V ŠMOHOR ALI 16. AVGUSTA, OB 19.30 V GLOBASNICO!

Nastopa svetovno znani mladinski folklorni ansambel Karpoš, Skopje